

KETENSTANDAARD
BOUW EN TECHNIEK

SAMEN STERKER MET STANDAARDEN

JAARVERSLAG 2024

Inhoud

- 3 Voorwoord
- 4 Facts & Figures 2024
- 6 Waarom we doen wat we doen
- 8 Dankjewel!
- 10 Visie op het Digitaal Bouwwerkdossier
- 12 Bestuur en Strategische Adviesraad
- 15 Traceerbaar bouwen en installeren in de praktijk
- 16 Innovatie in 2024: het Digitaal Productpaspoort Sjabloon (DPpS)
- 17 Internationale samenwerking
- 18 KIS Systematiek: De schakel voor efficiënte specificaties in de bouw
- 20 ETIM: Standaardisering van technische productdata
- 22 DICO Standaard: Digitale uitwisseling op grote schaal
- 24 NL-SfB: Classificatie als fundament
- 25 STABU: Specificeren met structuur en zekerheid
- 26 CSRD en milieuproductdata: van verplichting naar kans
- 28 Partner Rendez-Vous: Samenwerken aan digitale standaarden
- 29 Samenwerking met brancheorganisaties: Eén stem, meerdere achterbannen
- 30 Samenwerking met digiGO: Eén stelsel, gedeelde standaarden
- 32 Ketenstandaard in het Bestuursakkoord 2027: Van afspraken naar uitvoering
- 34 Interne organisatie: Versterking met focus op duurzaamheid
- 35 Voorbereidingen Ketenstandaard Congres 2025: Op naar een inspirerende dag

Voorwoord

2024 was een jaar vol beweging. De druk op de bouw- en technieksector blijft groot: er moet veel gebouwd en gerenoveerd worden, terwijl de regels strenger worden en vakmensen steeds schaarser zijn. Tegelijkertijd zien we hoe bedrijven in de keten — van producent tot gebouweigenaar — grote stappen zetten in digitalisering. Die ontwikkeling is hoopvol, want alleen samen kunnen we zorgen voor een toekomstbestendige sector.

Bij Ketenstandaard dragen we daar graag aan bij. Met standaarden die samenwerking soepeler maken. Met oplossingen die helpen om te voldoen aan wetgeving. En met initiatieven die zorgen voor minder ruis in de communicatie tussen ketenpartners.

VOORUITGANG DOOR SAMENWERKING

Ok dit jaar zagen we hoeveel er mogelijk is als we krachten bundelen. Of het nu gaat om het Digitaal Productpaspoort Sjabloon, de Milieuproductdataset of de visie op het Digitaal Bouwwerkdossier — al die innovaties zijn tot stand gekomen in samenwerking met de praktijk. Steeds meer partijen doen actief mee. Dat maakt me trots én dankbaar.

DE WAARDE VAN STANDAARDEN

Overall in de sector merken we dat de behoefte aan betrouwbare data toeneemt. In gesprekken met deelnemers, in werkgroepen en bij onze partners klinkt dezelfde boodschap: standaarden zijn geen doel op zich, maar een middel om sneller, slimmer en duurzamer te kunnen werken. Het helpt dat we die overtuiging steeds vaker kunnen onderbouwen met voorbeelden uit de praktijk.

OP WEG NAAR 2025

Achter de schermen werd ook hard gewerkt aan het Ketenstandaard Congres 2025. Een moment waarop we de sector willen inspireren én samenbrengen. En waarop we willen laten zien wat er allemaal al kan als je digitale samenwerking goed organiseert.

BLIK VOORUIT

We zijn blij met de versterking van ons bestuur en team, met nieuwe collega's die veel kennis meebrengen over duurzaamheid, circulariteit en communicatie. Dat is hard nodig, want we staan voor een aantal uitdagende opgaven. Gelukkig weten we steeds beter wat er nodig is om grote stappen te zetten. En dat is precies wat we samen met onze deelnemers blijven doen.

Ik hoop dat dit jaarverslag u inzicht geeft in wat we met elkaar hebben bereikt — en inspiratie biedt voor wat er nog komt.

Antonio Navarrete Gelde

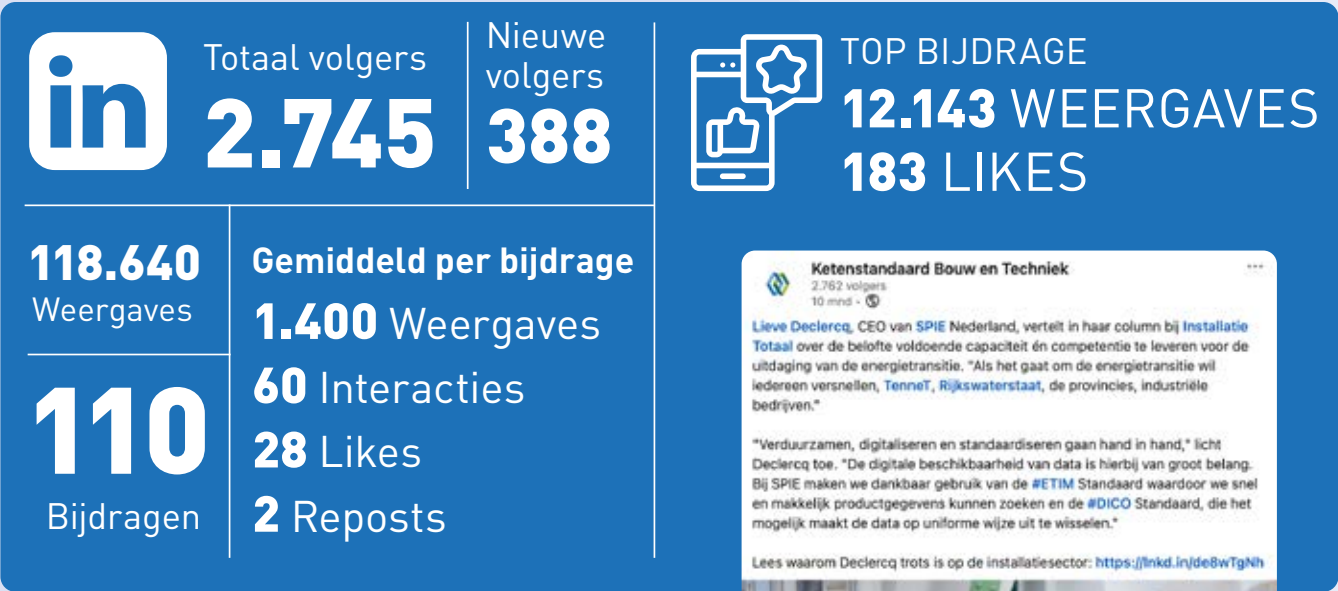
Bestuursvoorzitter Ketenstandaard

Facts & Figures 2024

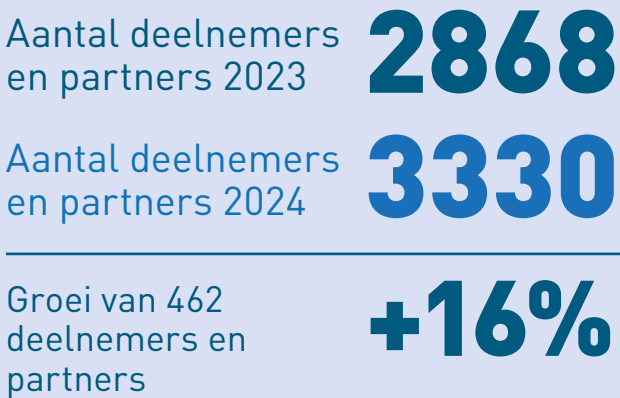
Al onze activiteiten, met en voor onze deelnemers, komen voort uit een dynamisch en groeiend netwerk. Dit netwerk van bedrijven, organisaties en professionals zet zich dagelijks in voor betere digitale samenwerking in de gehele bouw- en technieksector.

In 2024 was deze positieve beweging duidelijk zichtbaar in de cijfers. We zijn er trots op dat ons directe deelnemersbestand met 462 nieuwe deelnemers is uitgebreid ten opzichte van 2023. Dit betekent meer actieve gebruikers, een bredere vertegenwoordiging vanuit alle hoeken van de keten en een toenemende betrokkenheid bij onze standaarden. Ook onze zichtbaarheid op platforms als LinkedIn en in onze nieuwsbrieven nam significant toe.

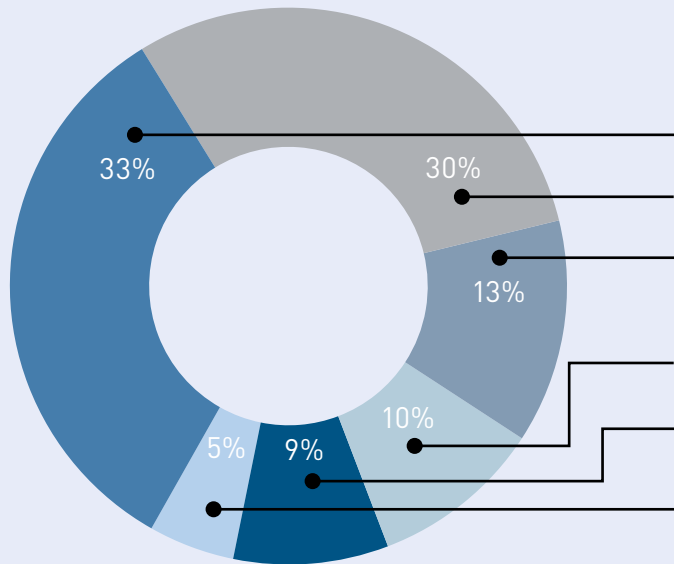

OMZET

2023	€ 3.179.560
2024	€ 3.458.7490

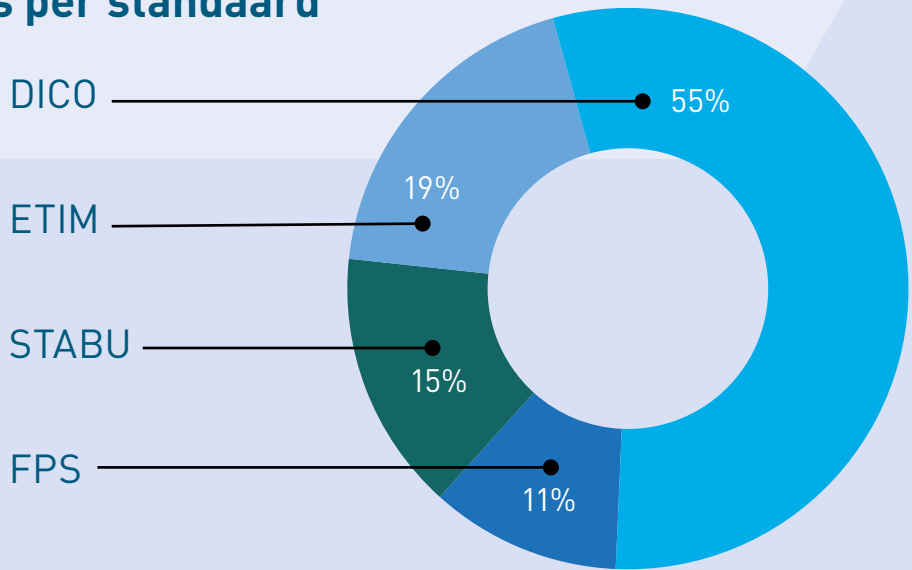
Meest gelezen website nieuwsartikel 2024

Deelnemers per bedrijfssoort

- Bouw-, installatie en onderhoudsbedrijven
- Fabrikanten
- Adviseurs, architecten, ingenieurs en bestekschrijvers
- Groothandels en importeurs
- Gebouweigenaren, vastgoedbeheerders en woningcorporaties
- Implementatie- en kennispartners

Deelnemers per standaard

Waarom we doen wat we doen

Bij Ketenstandaard draait alles om samenwerking. Niet alleen tussen mensen, maar ook tussen systemen, processen en data. Onze missie, visie en strategie vormen het kompas bij alles wat we doen: van het beheren van standaarden tot het ontwikkelen van nieuwe oplossingen.

ONZE MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

De bouw- en technieksector verandert in hoog tempo. De noodzaak om slimmer en duurzamer te werken wordt steeds groter. Standaardisatie speelt daarbij een sleutelrol: het helpt om informatie betrouwbaar uit te wisselen, fouten te voorkomen en beter samen te werken. Vanuit die overtuiging werkt Ketenstandaard aan een toekomstbestendige sector.

MISSIE

Als onafhankelijke regisseur levert Ketenstandaard een concrete bijdrage aan het efficiënter en duurzamer maken van de gebouwde omgeving.

VISIE

Wij geloven dat digitale samenwerking essentieel is om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken, zoals:

- de woningbouwopgave;
- de energietransitie en circulaire economie;
- en het borgen van kwaliteit en veiligheid in alle fasen van het bouwproces.

Een belangrijk hulpmiddel daarbij is een virtueel digitaal bouwwerkdossier: een samenhangende set van gegevens over een bouwwerk, die beschikbaar is voor alle ketenpartners, meegroeit met de levenscyclus van het gebouw, en herbruikbaar is over de schotten van software en organisatiegrenzen heen.

Alleen als data tussen systemen vrij kunnen stromen, zonder telkens opnieuw ingevoerd te worden, ontstaat er grip, inzicht én vertrouwen. Zo kunnen ketenpartners echt samenwerken op basis van actuele en betrouwbare informatie.

STRATEGIE

Vanuit een onafhankelijke positie neemt Ketenstandaard de regie bij:

- het ontwikkelen en beheren van neutrale standaarden (STABU, ETIM, DICO, NL-SfB, GS1);
- het versterken van samenhang tussen standaarden;
- het actief betrekken van deelnemers en organisaties uit de praktijk;
- het stimuleren van gebruik en toepassing in de keten.

Onze standaarden sluiten aan op actuele wet- en regelgeving en worden ontsloten via één centraal loket. Beheercommissies per standaard borgen de kwaliteit, én zorgen voor aansluiting op internationale ontwikkelingen waar nodig.

We richten ons op alle betrokkenen bij het realiseren en beheren van de gebouwde omgeving: opdrachtgevers, architecten, adviseurs, ingenieurs, leveranciers, bouwers, installateurs, softwarepartners en gebouw eigenaren.

Onze kernwaarden?

NEUTRAAL, VERBONDEN, VAKMANSCHAP EN PRAKTISCH.

Dankjewel!

Woensdag 11 december stond in het teken van onze Dankjewelbijeenkomst. Deze feestelijke dag organiseren we elke twee jaar om onze ambassadeurs te bedanken en onze waardering uit te spreken voor hun bijdrage aan de ontwikkeling van onze standaarden.

Na een warm ontvangst in het Openluchtmuseum in Arnhem bracht een speciale tram ons naar Kasteelboerderij Vlasschuur. Daar opende Rien Wabeke het programma met een welkomstwoord, waarna gepassioneerde gidsen groepjes meenamen op een rondleiding over het terrein. Onderweg deelden zij levendige anekdotes over de Nederlandse geschiedenis: van het ruige boerenleven tot de opkomst van comfortabele jaren '70-woningen.

Tijdens de borrel en het buffet kregen drie deelnemers een speciale pluim uitgereikt voor hun bijzondere inzet:

Mark van Lieshoud, Data Professional bij De Mandemakers Groep (DMG), ontving een pluim voor zijn bijdrage aan de adoptie en ontwikkeling van ETIM. Door binnen DMG met ETIM te werken, stimuleert hij leveranciers dit voorbeeld te volgen. Ook behandelde hij een groot aantal Requests for Changes (RFC's) en verhoogde zo de datakwaliteit.

Maurice van der Weele, EDI Specialist IT bij Rexel Nederland, werd gewaardeerd voor zijn grote betrokkenheid bij de DICO-beheercommissie. Hij levert structureel waardevolle feedback en toont veel inzet voor het verbeteren van de DICO-uitwisseling.

Juun Steen, BIM-adviseur bij Root B.V., werd bedankt voor zijn cruciale rol in de harmonisatie van de NL-SfB met de Belgische BB-SfB. Dankzij zijn betrokkenheid is de balans in de nieuwe NLBE-SfB goed behouden — iets waar we nog lang profijt van zullen hebben.

Het was een inspirerende dag waarop we samen terugbliken én vooruitkeken — met een gedeeld gevoel van trots op wat er samen bereikt is.

Visie op het Digitaal Bouwwerkdossier

In 2024 scherpten we onze visie op het Digitaal Bouwwerkdossier verder aan. Deze visie is ontwikkeld omdat gebouweigenaren en beheerders steeds vaker behoefte hebben aan betrouwbare informatie die direct beschikbaar is — op elk moment in de levenscyclus van een bouwwerk.

Dat vraagt om duidelijke afspraken over gegevensuitwisseling, gebaseerd op standaarden die in de hele keten worden toegepast. Alleen dan kunnen ontwerpers, bouwers, installateurs en beheerders efficiënt samenwerken en informatie gestructureerd vastleggen, hergebruiken en verrijken.

In onze visie moet een gebouweigenaar of beheerder in een paar klikken over de juiste informatie beschikken. Standaardisatie is daarbij cruciaal: het versnelt processen, voorkomt fouten en verhoogt de klanttevredenheid.

De belangstelling voor dit onderwerp is groot. De whitepaper over het Digitaal Bouwwerkdossier werd in 2024 veel gedeeld en gedownload. Meer weten? Bekijk het filmpje en download de whitepaper via onze website.

BRANCHEORGANISATIES OVER ONZE VISIE OP HET DIGITAAL BOUWWERKDOSSIER:

“Beter digitaal samenwerken is cruciaal om een groot aantal maatschappelijke uitdagingen op te lossen. De door Ketenstandaard gepubliceerde whitepaper over het digitaal bouwwerkdossier beschrijft hoe deze digitale samenwerking goed kan werken voor onze sector”

Joppe Duindam, manager brancheontwikkeling en verenigingszaken, Bouwend Nederland

“De installatiesector kan veel voordeel halen uit een virtueel, samenhangend, systeem voor data delen op basis van standaarden. Dankzij de hoge kwaliteit en betrouwbaarheid van die data kan een bedrijf beter inspelen op de wensen van een klant.”

Remco van der Linden, Directeur Markt en Techniek bij Techniek Nederland

“Digitaliseren van data is een belangrijke investering die bouwmaterialenfabrikanten moeten doen. Ze hebben er ook voordeel van, omdat ze niet meer op vijftien verschillende manier hun data hoeven te produceren. Het is een complexe uitdaging, maar zowel fabrikanten als de uitvoerende bouw willen deze transformatie die goed staat beschreven in de visie van Ketenstandaard op het digitaal bouwwerkdossier.”

Titia Siertsema, bestuursvoorzitter NVTB

“Het digitaal bouwwerkdossier maakt duidelijk hoe standaarden helpen om data bij de bron te beheren en met verschillende betrokkenen te kunnen delen. Uiteindelijk maakt dit informatie makkelijker toegankelijk voor opdrachtgevers en eigenaren van een bouwwerk. Adviseurs en ontwerpers vullen het digitaal bouwwerkdossier naarmate meer data beschikbaar zijn. Aannemers raadplegen en bewerken het bouwwerkdossier in de realisatiefase. En vastgoedbeheerders kunnen op basis ervan de juiste onderhoudsplanning maken.”

Tom Borst, Arcadis/NLingenieurs

“Digitale ketensamenwerking biedt een kans om het afstemmen en uitvoeren van onderhoud in de keten te verbeteren. Dit voorkomt onnodige faalkosten, miscommunicatie en vertraging op de bouwplaats. Er is continu voortschrijdend inzicht over onderhoudswerkzaamheden en het is mooi als al deze inzichten worden verwerkt in een digitaal bouwwerkdossier waarmee we data met elkaar delen tijdens de levenscyclus van een bouwwerk.”

Henk den Boer, bestuursvoorzitter OnderhoudNL

“De whitepaper over het digitaal bouwwerkdossier beschrijft een sterk verhaal over standaarden. Om de transitie naar digitaal samenwerken in de sector te versnellen, moet er meer regie op het gebruik van standaarden komen. Er is al veel tot stand gebracht, dus ik heb er vertrouwen in dat het goed komt met het netwerk van verbonden databronnen.”

Ton Monasso, Manager Afdeling Datastandaarden bij Aedes

“Een digitaal bouwwerkdossier draagt positief bij aan duidelijkere ketenverantwoordelijkheid. Uiteindelijk hebben we allemaal een gemeenschappelijk belang, namelijk een goed resultaat voor de gebouweigenaar realiseren en daar helpt een digitaal bouwwerkdossier bij.”

Ad Blokker, programmamanager Hibin

Bestuur en Strategische Adviesraad

Bij Ketenstandaard bepalen het bestuur en de Strategische Adviesraad (SAR) samen de koers. Vanuit verschillende achtergronden brengen ze kennis en ervaring samen en zorgen ze voor aansluiting op de praktijk. In 2024 sloten zich zowel bij het bestuur als bij de Strategische Adviesraad nieuwe mensen aan — ieder met hun eigen kennis en frisse blik.

MICHAEL OOSTENRIJK NIEUW BESTUURSLID

Op voordracht van Hibernia trad eind 2024 Michael Oostenrijk toe tot het bestuur van Ketenstandaard, als vertegenwoordiger van de bouwtoeleveranciers. Hij volgt Nanne Batelaan op, vanwege diens nieuwe rol in de directie van De Stihl Groep.

Michael begon zijn loopbaan als business controller en groeide bij DSG door naar de functie van Manager IT Operations. Met die combinatie van financiële en digitale expertise brengt hij een breed perspectief mee. Hij ziet digitalisering als een logische stap om klanten sneller en beter te bedienen — en om mensen slimmer in te zetten. Standaardisatie is daarin onmisbaar.

“Digitalisering levert efficiëntie op in de hele keten — of het nu gaat om inkoop, verkoop of duurzaamheidsrapportages. Die praktijkervaring breng ik graag mee naar mijn rol als bestuurslid bij Ketenstandaard.”

DSG is actief met ETIM-classificaties en DICO-berichten en loopt voorop in het delen van duurzame data. Michael: “Je moet nu pionieren, zodat je straks klaar bent als wetgeving het verplicht stelt.”

CONTINUÏTEIT IN DE SAR

De Strategische Adviesraad geeft advies over lopende ontwikkelingen zoals de visie op het Digitaal Bouwwerkdossier en het Bestuursakkoord Digitale Gebouwde Omgeving. Hun brede vertegenwoordiging uit branches en bedrijfspraktijk blijft van grote waarde voor de koers van Ketenstandaard. René de Groot, Directeur Digibase@Volker Wessels, versterkt sinds 2024 namens Bouwend Nederland de Strategische Adviesraad van Ketenstandaard.

STRATEGISCHE ADVIESRAAD

- **Hans Elsinga**, voorzitter, namens Rijksvastgoedbedrijf
- **Albert Dunnink**, namens FME (Zehnder)
- **André Meester**, namens NVTB (NVPU)
- **Dave Vernooij**, namens FEDET (Rensa Family Company)

- **Jan Janssen**, namens NL Ingenieurs (Royal HaskoningDHV)
- **Jeffrey Truijens**, namens BNA (VDNDP)
- **Mark-Jan Koldijk**, namens Techniek Nederland (DWT Groep)
- **René de Groot**, namens Bouwend Nederland (DigiBase/Volker Wessels Bouw en Vastgoed)
- **Robert Landsman**, namens Hibernia/VVNH (Veris)
- **Erik van 't Hof**, voorzitter NL-SfB Beheercommissie, namens Voorzitter en interim programma-manager NL-SfB
- **Jack Smeets**, voorzitter STABU Beheercommissie, namens NL Ingenieurs (Arcadis)
- **Maurice van der Leeden**, voorzitter ETIM Beheercommissie, namens FEDET (Technische Unie)

Bestuur Ketenstandaard

vlnr Jurgen de Ruiter, namens opdrachtgevers/adviseurs (Trevians) | Michael Oostenrijk namens groothandels/fabrikanten (De Stihl Groep) | Peter Koenders, Penningmeester, namens bouwbedrijven/installateurs (Coen Hagedoorn) - | Kevin Kok, namens opdrachtgevers/adviseurs (Schoots Architecten BNA) | Frans Spijkers namens groothandels/fabrikanten (Legrand Nederland) - | Rien Wabeke (directeur Ketenstandaard) | Antonio Navarette Gelde, Bestuursvoorzitter, namens bouwbedrijven/installateurs.

Belang van datakwaliteit bij digitaliseren

Betrouwbare data is de basis voor efficiënte digitale samenwerking. Daarom ontwikkelde Ketenstandaard een certificeringstraject voor DICO-berichten: een praktische manier om aan te tonen dat gegevens correct en conform standaard worden uitgewisseld.

Het platform datakwaliteit.nu laat zien welke partijen gecertificeerd zijn en dus voldoen aan de kwaliteitscriteria van de DICO Standaard. Inmiddels hebben meer dan 50 organisaties samen ruim 500 berichten laten certificeren. Dat is niet alleen goed nieuws voor de datakwaliteit, maar ook voor het onderlinge vertrouwen in de keten.

Duidelijke afspraken over data zijn cruciaal voor het succes van digitalisering. De certificering helpt om dat concreet en aantoonbaar te maken.

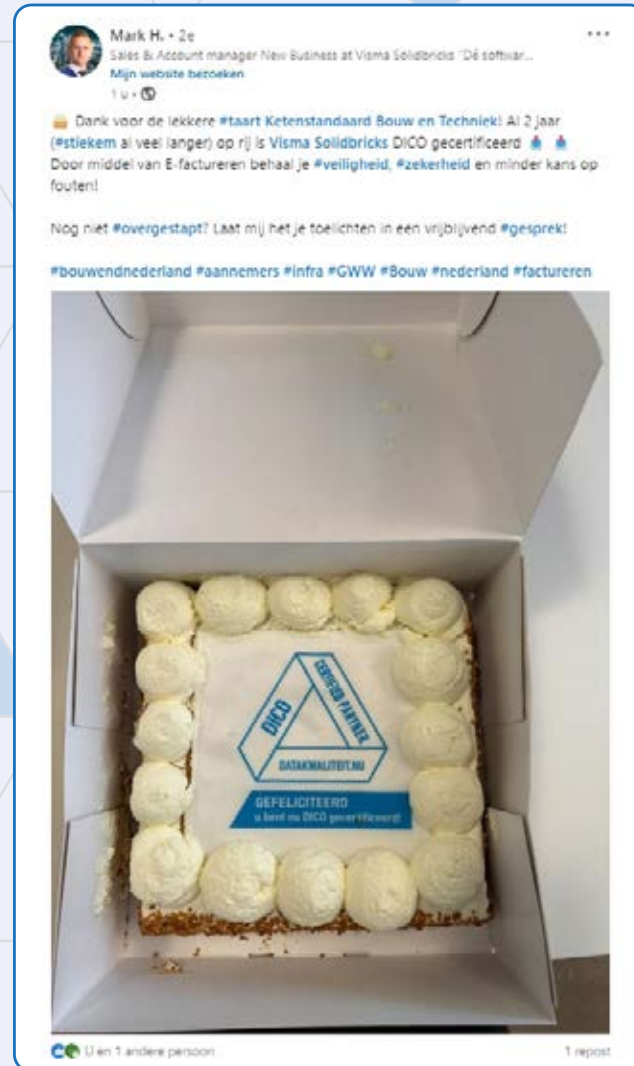
“Met DICO-certificering tonen bedrijven dat ze datakwaliteit serieus nemen — en bouwen ze aan vertrouwen in de keten.”

“Klanten zien dat we met de DICO Standaard werken. Dat maakt onze relatie ook op digitaal vlak sterker.”

“Klanttevredenheid is voor ons de belangrijkste drijfveer om te investeren in datakwaliteit.”

Traceerbaar bouwen en installeren in de praktijk

Tijdens de digiGO D-Day op 16 november 2024 presenteerde Ketenstandaard samen met Rensa en Comfort Partners een praktijkdemo over traceerbaar bouwen. Een actueel thema, want nieuwe wet- en regelgeving — zoals de Wet kwaliteitsborging en Europese duurzaamheidseisen — stelt steeds hogere eisen aan informatievoorziening.

te herleiden tot de bron en locatie van toepassing. De methode wordt ontwikkeld in samenwerking met marktpartijen en sluit zoveel mogelijk aan op bestaande standaarden en initiatieven — zowel nationaal als internationaal.

De Digital Link is nauw verbonden met andere standaarden binnen de sector, zoals DICO, ETIM en de KIS Systematiek. Daarmee vormt traceerbaarheid een logisch onderdeel van de bredere digitaliseringsopgave waar de bouw- en technieksector voor staat.

Om aan deze eisen te voldoen, moeten componenten en producten tijdens én na de bouw eenvoudig te traceren zijn. Binnen het digiGO-versnellingsproject Traceerbaar Bouwen en Installeren werkt Ketenstandaard samen met GS1 en Balance & Result aan een uniforme werkwijze.

De GS1 Digital Link speelt daarin een centrale rol. Deze standaard maakt het mogelijk om bouwproducten gedurende hun hele levenscyclus

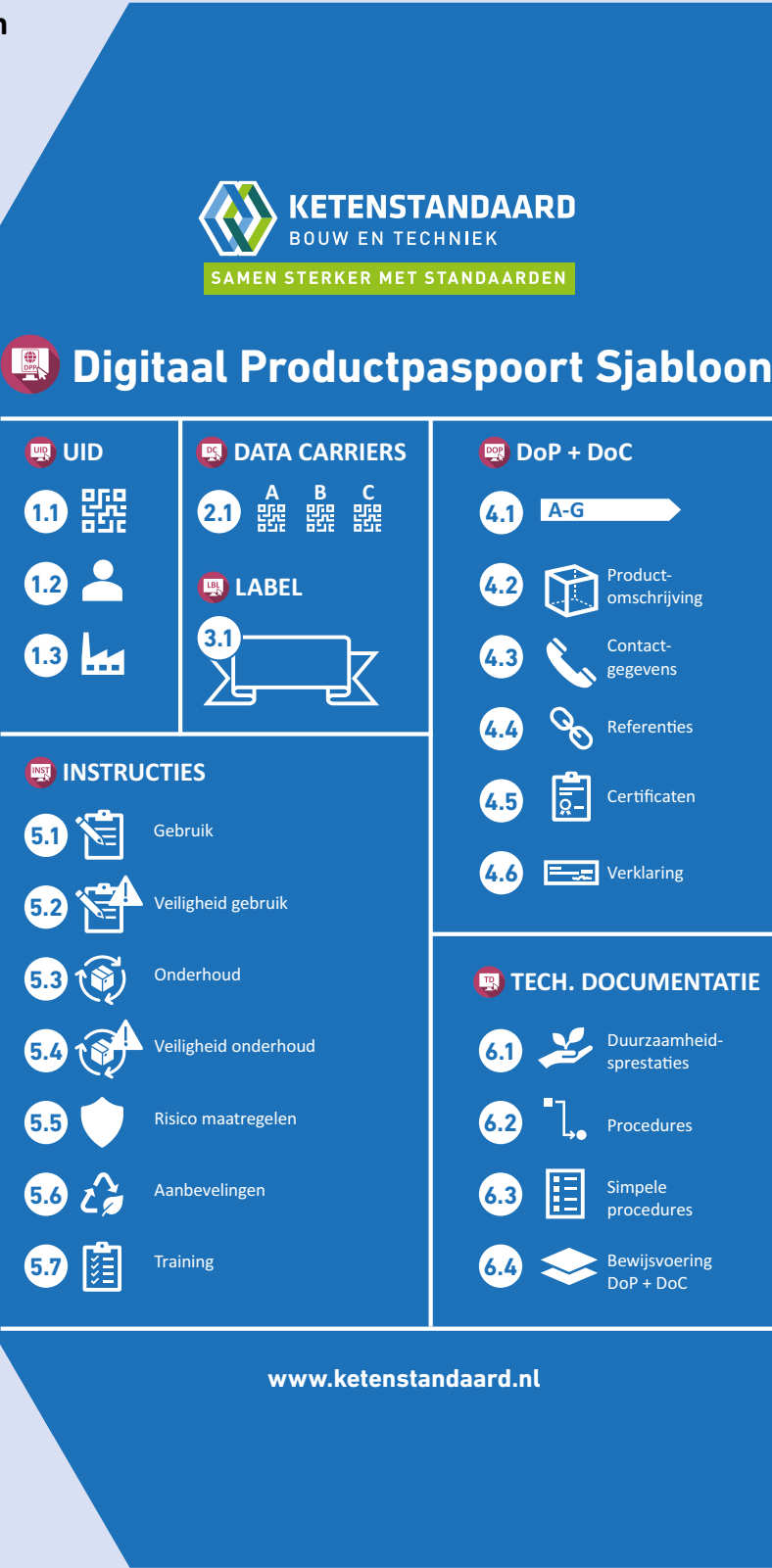
Innovatie in 2024: het Digitaal Productpaspoort Sjabloon (DPpS)

In 2024 ontwikkelde Ketenstandaard samen met TNO het Digitaal Productpaspoort Sjabloon (DPpS). Dit sjabloon biedt een praktische oplossing voor de toenemende vraag naar productinformatie, onder meer als gevolg van nieuwe wet- en regelgeving zoals CSRD, CPR en ESPR.

Het DPpS helpt organisaties om productdata gestructureerd en gestandaardiseerd vast te leggen in hun eigen systemen. Het sluit aan op bestaande standaarden zoals ETIM en DICO, en maakt samenwerking binnen de keten eenvoudiger en consistent.

Leveranciers, bouwers, ontwerpers, gebouweigenaren en softwareleveranciers kunnen met het DPpS direct aan de slag met betrouwbare productinformatie. Ketenstandaard stelde het sjabloon in 2024 vrij beschikbaar voor de hele sector.

De bijbehorende koppelingen met wet- en regelgeving, en toekomstige uitbreidingen, zijn exclusief toegankelijk voor Ketenstandaard deelnemers. In 2025 werken we verder aan praktische ondersteuning bij de toepassing en verschijnt er ook een Engelstalige versie.

Internationale samenwerking

Ketenstandaard werkt actief aan internationale aansluiting van standaarden. Daarmee vergroten we de uitwisselbaarheid van gegevens en zorgen we dat Nederlandse standaarden blijven aansluiten op Europese en wereldwijde ontwikkelingen.

ETIM INTERNATIONAL

ETIM is van oorsprong een Nederlands initiatief, maar inmiddels actief in meer dan 20 landen. In 2024 waren Ellen Nab en Mark Diepstraten namens Ketenstandaard aanwezig op het ETIM Forum in Rome, waar de internationale gemeenschap de laatste ontwikkelingen besprak. Albert Dunnink (Zehnder Nederland) vertegenwoordigt Ketenstandaard in het bestuur van ETIM International.

Samen met ETIM Zweden is afgesproken dat goedgekeurde wijzigingsverzoeken (RFC's) ook achteraf inzichtelijk blijven. Dat vergroot het begrip en de transparantie binnen de community. Ook werd een voorstel gedaan om definities binnen ETIM uit te breiden voor duidelijkere interpretatie.

GS1

GS1 International ontwikkelt open standaarden voor identificatie en datadeling en is actief in 147 landen. In Nederland gebruiken we vooral de GTIN (productcodering) en GLN (adrescodering), beiden onderdeel van de DICO Standaard.

Nieuw is de GS1 Digital Link, waarmee producten gedurende hun hele levenscyclus digitaal traceerbaar worden — ook met een gestandaardiseerde QR-code. Frits van den Bos (GS1 Nederland) vertegenwoordigt Ketenstandaard in internationale gremia en is lid van de DICO-beheercommissie.

Ketenstandaard is hét loket voor GS1 in de bouw- en technieksector

BUILDINGSMART & I.C.I.S.

Ketenstandaard nam in 2024 ook deel aan de internationale bijeenkomsten van buildingSMART in Valencia en Marrakesh. Ketenstandaard is vertegenwoordigd in het Steering Committee van de Product Room, waar gewerkt wordt aan processen en tools voor het efficiënt gebruik van productgegevens in openBIM.

Tijdens de bijeenkomst in Spanje werd bovendien een samenwerkingsovereenkomst getekend met I.C.I.S., waarbij beide organisaties het belang van specificaties onderstreepten. De aansluiting op openBIM (IFC) én nationale regelgeving staat daarbij centraal.

I.C.I.S.

De International Construction Information Society (I.C.I.S.) is opgericht in 1994 door 11 Europese en Amerikaanse organisaties. Vanuit Nederland was STABU één van de initiatiefnemers. Tijdens de buildingSMART bijeenkomst in Rome is een samenwerkingsovereenkomst getekend met I.C.I.S. waarbij beide organisaties zich uitspreken voor de belangrijke rol van specificeren binnen de activiteiten van buildingSMART. Een specificatie systematiek moet zowel internationaal als nationaal goed werken. Internationaal gaat het om de aansluiting op openBIM standaarden zoals IFC. Op nationaal niveau moet de systematiek aansluiten op actuele (lokale) wet- en regelgeving.

KIS Systematiek: De schakel voor efficiënte specificaties in de bouw

De bouwsector staat voor grote uitdagingen als het gaat om samenwerking, inzicht en traceerbaarheid. Projectteams hebben vaak moeite om eisen en keuzes helder vast te leggen en zonder informatieverlies te delen. Dat leidt tot fouten, miscommunicatie en onnodige kosten.

De KIS Systematiek (Ketenstandaard Integrale Specificatie Systematiek) helpt bedrijven om informatie en processen beter op elkaar af te stemmen. Het is geen nieuwe standaard, maar een overkoepelend raamwerk dat bestaande standaarden zoals STABU, ETIM, DICO en NL-SfB met elkaar verbindt. Zo ontstaat één digitale basis voor gestructureerde, herleidbare en herbruikbare data gedurende de hele levenscyclus van een bouwwerk.

KIS is gebaseerd op principes uit Systems Engineering en BIM. Het stelt bedrijven in staat om functies, prestaties, objecten, producten, activiteiten en betrokkenen vast te leggen in informatieleveringsspecificaties (ILS'en), los van specifieke software.

IN DE PRAKTIJK: UNISPECS

Samen met architectenbureau VDNDP ontwikkelde Ketenstandaard een klikbaar prototype van **UniSpecs**: een concreet praktijkvoorbeeld van de KIS Systematiek. Het laat zien dat specificaties gestructureerd kunnen worden vastgelegd en gedeeld, onafhankelijk van softwareleveranciers. Net zoals de standaardmaat van zeecontainers de logistiek heeft veranderd, kan KIS dat voor specificaties betekenen.

VOORDELEN VOOR DE MARKT

KIS biedt duidelijke voordelen:

- minder faalkosten dankzij herleidbare keuzes;
- efficiënter samenwerken met consistente, machine-leesbare data;
- betere projectbeslissingen door meer inzicht;
- behoud van kennis door digitale vastlegging in bibliotheken en standaarden;
- nieuwe kansen voor softwareontwikkeling dankzij gestandaardiseerde informatie.

Door het primaire proces centraal te stellen — van functionele vraag tot productkeuze — ontstaat er een consistente digitale basis voor samenwerking in elke fase van het project.

ETIM: Standaardisering van technische productdata

ETIM XCHANGE

In februari 2024 werd ETIM xChange gelanceerd als het nieuwe internationale formaat voor de uitwisseling van product- en artikelgegevens. Het formaat is gebaseerd op JSON en vervangt het verouderde BMEcat 5.0. ETIM xChange biedt een uniforme structuur en heldere afspraken over veldnamen en -inhoud, zodat gegevens efficiënt en eenduidig uitgewisseld kunnen worden.

Het formaat maakt het mogelijk om zowel generieke productdata als artikelinformatie — inclusief LCA- en milieugegevens — foutloos te delen. Binnen Nederland is ETIM xChange geïntegreerd in de DICO Standaard (vanaf

versie 006), met een Nederlandse extensie die aanvullende velden bevat voor o.a. certificatinformatie (zoals KOMO en CE), verpakkingsgegevens en variabele ordercondities.

Zo ontstaat één toekomstbestendig formaat dat zowel internationaal inzetbaar is als volledig aansluit bij de behoeften van de Nederlandse markt.

LANCERING ETIM 10.0

Op 1 november 2024 werd ETIM 10.0 officieel gelanceerd. Deze versie introduceert onder andere 'Feature Grouping', waarbij kenmerken worden gegroepeerd op basis van functionaliteit, zoals afmetingen of materiaal. Daarnaast zijn de EG-groepen herzien om een logischere structuur te bieden en zijn land-specifieke kenmerken toegevoegd, zoals EFNL0001 voor Nederlandse keurmerken. De ETIM UP conversietool ondersteunt gebruikers bij de migratie naar deze nieuwe versie.

ETIM in de praktijk

SKANTRAE'S IMPLEMENTATIE VAN ETIM

Enrico de Jong is sinds 2020 Head of Datamanagement bij interieurspecialist Deli Home, dat deuren levert onder de merknaam Skantræ:

"Skantræ is het eerste bedrijfs onderdeel van Deli Home dat artikeldatabeheer met behulp van de ETIM Standaard heeft geclassificeerd. De aanleiding om volgens de ETIM Standaard te gaan werken, was de ondertekening van het ETIM-convenant, een initiatief van Hibern. Het grote voordeel van de ETIM-classificatie is dat je alle data op een uniforme wijze vastlegt. Dan weten alle partijen in de keten precies waarover je praat. Alles één keer bij de bron goed invoeren, daarvan profiteren alle schakels in de keten. Met de DICO Standaard kan je de artikeldata vervolgens op een snelle en betrouwbare manier met iedereen delen."

"We merken dat de vraag van klanten naar productdata steeds meer toeneemt. Ook vanuit ESG-wetgeving moet steeds meer data verzameld en gedeeld worden. Excelbestanden worden op den duur zo omvangrijk, dat werkt niet meer. Ik zou het liefst zien dat al onze klanten productkenmerken classificeren met ETIM en die data via de DICO standaard uitwisselen."

"Uiteindelijk is het voor alle bedrijven in de keten goed het delen van data te automatiseren. Het maakt het makkelijker om artikelgegevens actueel te houden. Alle mutaties in productkenmerken verwerken we dagelijks in ons PIM-systeem waardoor onze data altijd actueel is. Behalve dat het efficiënter werkt, verbetert ook de verkoop via de eigen website wanneer de data goed op orde is."

DICO Standaard: Digitale uitwisseling op grote schaal

ONTWIKKELINGEN IN 2024

De DICO Standaard groeit mee met de wensen van de markt en de eisen uit de praktijk. In 2024 stonden drie belangrijke ontwikkelingen centraal.

NIEUWE ONDERHOUDSBERICHTEN (VERSIE 006)

Om onderhoudscommunicatie tussen woningcorporaties en ketenpartners verder te digitaliseren, is gewerkt aan versie 006 van de DICO onderhoudsberichten. In deze nieuwe versie zijn de inzichten uit de ontwikkeling van 'DICO-WoCo' geïntegreerd. Het procesdenken staat centraal: de berichten zijn herzien op basis van praktijkvoorbeelden. Het doel: digitale communicatie mogelijk maken bij elke stap van het onderhoudsproces — van opdracht tot oplevering.

De publieke review loopt tot medio 2025. Daarna volgen pilots en afronding, met het oog op marktintroductie medio 2026.

GLASEXTENSIE

In samenwerking met marktpartijen is een specifieke uitbreiding ontwikkeld voor glasproducten. De glasextensie maakt het mogelijk om technische productdata zoals samenstelling, coatings, isolatiewaarden en formaten gestructureerd te delen via DICO. Deze uitbreiding sluit aan op de groeiende behoefte aan standaardisatie in de kozijnen- en glasbranche.

DICO DIGIDEAL

Tijdens de Aedes Corporatiedag tekenden Aedes, OnderhoudNL, digiGO en Ketenstandaard een digiDeal. Daarmee is een stevige basis gelegd voor de toepassing van DICO in de onderhoudssector. De samenwerking draagt bij aan versnelling van digitalisering in processen zoals facturatie, werkbonverwerking en planning.

Ook werd in 2024 een interactieve PDF gelanceerd die bedrijven inzicht geeft in de mogelijkheden van DICO — van bestellen tot materieelverhuur.

vlr Henk den Boer (voorzitter OnderhoudNL), Martin van Rijn, (voorzitter Aedes), Rien Wabeke, (Algemeen Directeur Ketenstandaard), Pieter van Teeffelen (Directeur digiGO)

DICO in de praktijk

NAAR EEN BIJNA 'ONBEMANDE' ADMINISTRATIE MET DICO

Lithos en PHB Bouw maken deel uit van Aan de Stegge Verenigde Bedrijven (ASVB). Waar de 50 medewerkers van Lithos zich vooral richten op nieuwbouw, houden de 100 medewerkers van PHB zich bezig met nieuwbouw, renovatie én restauratie. Beide bedrijven streven naar zo min mogelijk administratieve rompslomp, en daarin zijn ze goed geslaagd.

"Wij wilden onze uitvoerders op de bouwplaats administratief zoveel mogelijk ontlasten," zegt Ron Smit, financieel manager bij PHB. "Uitvoerders willen dat de bouw goed verloopt en zo min mogelijk administratief 'geneuzel'. Ons zusterbedrijf Lithos was al begonnen met het automatiseren van hun administratie, daar zijn we op aangehaakt. We zijn bij één vestiging begonnen met het digitaal verwerken van facturen, nu kunnen meerdere vestigingen dat. Wanneer dit goed werkt bij alle vier de vestigingen, gaan we aan de slag met andere DICO-berichten, bijvoorbeeld om digitaal te kunnen bestellen."

Tegenwoordig ontvangen ze bij Lithos de facturen van twintig leveranciers via de DICO Standaard, met als resultaat een zo goed als 'onbemande' administratie.

"We hebben nu 0,9 FTE administratief personeel op een omzet van 90 miljoen euro," zegt Albert Kooistra, financieel directeur bij Lithos. "Vroeger hadden we minstens vier personen nodig om al die facturen te verwerken. Toen zat er ook veel tijd tussen de bestelling, de levering van goederen en de ontvangst van de factuur. Nu gaat dat sneller, de factuur is vaak al binnen vóór de bestelling."

PHB doet veel onderhoud en restauratie van gebouwen en dat betekent een andere opzet van de administratie dan bij Lithos. Smit: "Wij hebben veel kleine werkbonnen, bijvoorbeeld voor een barst in een ruit of een nieuw slot in de deur. Dat betekent een grote hoeveelheid uitgaande facturen. Ook onze collega's willen zo min mogelijk administratief werk. Door het systeem volledig te digitaliseren, hebben we nu een minimaal aantal administratieve FTE's in verhouding met onze omzet en het aantal vestigingen. De mensen die eerst druk waren met het verzenden van alle facturen, hebben nu tijd voor het controleren van zaken of voor marketing. Er gaat minder fout en we behalen grotere marges. Dat was precies ons doel met de investeringen in automatisering."

NL-SfB: Classificatie als fundament

ONTWIKKELINGEN IN 2024

De NL-SfB-classificatie blijft een veelgebruikte basis voor uniforme communicatie in de bouw. In 2024 lag de focus op beter inzicht in het gebruik, digitale integratie en grensoverschrijdende samenwerking.

GEBRUIKERSONDERZOEK EN DIGITALE INBEDDING

Ketenstandaard voerde een uitgebreid gebruikersonderzoek uit onder professionals. Daarmee werd in kaart gebracht hoe de standaard in de praktijk wordt toegepast en waar kansen liggen voor verbetering. Samen met VolkerWessels DigiBase werd bovendien een methode gepresenteerd om NL-SfB correct toe te passen in BIM-modellen.

Aan het eind van het jaar werd Tabel 1 (versie 2021) gepubliceerd als Linked Data in de buildingSMART Data Dictionary (bSDD) — een belangrijke stap richting volledige digitale integratie.

ONTWIKKELING VAN DE NLBE-SfB

In samenwerking met Buildwise (België) en digiGO is gestart met de doorontwikkeling van de NL-SfB naar de NLBE-SfB: een grensoverschrijdende classificatie die geschikt is voor gebruik in zowel Nederland als België. Deze versie wordt in drie talen gepubliceerd en sluit aan bij internationale standaarden zoals ISO 12006-2 (NL, FR, EN). De NLBE-SfB is een doorontwikkeling van de bestaande NL-SfB en biedt een gezamenlijke basis voor digitale samenwerking in beide landen. Interoperabiliteit met BIM, nationale normen en toepassing in alle levensfasen van het bouwobject staan hierbij centraal. Oude publicaties blijven beschikbaar, maar worden niet meer onderhouden. Een migratietabel en een handboek zijn in ontwikkeling.

NL-SfB in de praktijk

SAMENWERKING AAN EEN GRENDOVERSCHRIJDENDE STANDAARD

Ketenstandaard, Buildwise (Belgisch innovatiecentrum voor de bouwsector) en digiGO werken samen aan de doorontwikkeling van de NLBE-SfB: een classificatie die in drie talen zal verschijnen.

De NLBE-SfB komt voort uit het harmonisatietraject van de NL-SfB. Omdat digitalisering steeds belangrijker wordt, is het nodig deze classificatie digitaal beschikbaar te maken. Sinds 2023 is er een online raadpleegbare NL-SfB Database. De harmonisatieslag helpt ook bij het verminderen van de 'dialecten' die in de loop der jaren zijn ontstaan.

Een belangrijke randvoorwaarde bij de ontwikkeling van de NLBE-SfB is aansluiting op de internationale classificatiestandaard ISO 12006-2. Ook de interoperabiliteit met BIM en andere nationale en internationale normen, standaarden en richtlijnen is van groot belang. Bovendien moet de classificatie in iedere levensfase van het bouwobject toepasbaar zijn.

De oudere versies (zoals NL-SfB 2005 en aanvullingen daarop) blijven voorlopig beschikbaar, maar worden niet meer onderhouden. Een migratietabel maakt straks de vertaalslag naar de nieuwe situatie. Op termijn wordt ook een handboek voor de NLBE-SfB beschikbaar gesteld.

STABU: Specificeren met structuur en zekerheid

ONTWIKKELINGEN IN 2024

De STABU-besteksystematiek blijft een vertrouwd hulpmiddel in de ontwerp- en voorbereidingsfase. In 2024 verkende Ketenstandaard samen met stakeholders hoe STABU toekomstbestendig kan worden gemaakt.

NIEUWE STABU2 W4-WEBSERVICE

In 2024 werd de vernieuwde STABU2 W4-webservice geïntroduceerd. Deze vervangt de oude STABU2-koppeling en maakt gebruik van GUID's in plaats van vaste documentcodes. Ook vervangt het nieuwe Open Specificatie Formaat (OSF) het verouderde SUF-formaat. Hiermee ontstaat een moderne, flexibelere infrastructuur die aansluit op toekomstige ontwikkelingen, zoals integratie met KIS en ETIM.

DIGITALE AANSLUITING OP BIM EN NL-SfB

Samen met gebruikers werd onderzocht hoe STABU beter kan aansluiten op digitale werkwijzen. Denk aan koppelingen met BIM-modellen en classificatiesystemen zoals NL-SfB. De kennis uit STABU wordt hiermee beter herbruikbaar in andere toepassingen en fases van het bouwproces.

STABU in de praktijk

TIJD EN GELD BESPAREN MET STABU

“Met STABU weet je zeker dat alle juridische, architectonische en technische aspecten van een bouwwerk tot in detail goed gespecificeerd kunnen worden,” vertelt René van Wijk, directeur projecten van Multical, dat gespecialiseerd is in het maken van STABU-bestekboeken.

“Opdrachtgevers denken soms dat een STABU-bestekboek maken veel tijd en geld kost. Als ze dan een keer zonder bestekboek werken, zien we ze daarna vaak weer terug. Dan blijken bij een project bijvoorbeeld de kimbandjes vergeten te zijn, met lekkende badkamers als gevolg. Dat kost veel tijd en geld voor herstelwerkzaamheden die je met een goed STABU-bestek had kunnen voorkomen.”

Multical heeft ook klanten die alleen op basis van een STABU-bestek willen aanbesteden, om esthetische, technische en juridische eisen goed vast te leggen. “Voor bijvoorbeeld de centrale meldkamer in Apeldoorn en het eenheidsbureau van de politie in Den Haag hebben we bestekboeken gemaakt waarin elke adviseur een deel beschrijft. Alles samen vormt een integraal geheel.”

“Tegenwoordig kunnen we online werken met STABU. Specificaties zijn makkelijk aan te vinken, aan te passen of aan te vullen. Ook opmerkingen van opdrachtgevers kunnen digitaal worden verwerkt. Zo voorkom je miscommunicatie en verloopt de samenwerking soepeler.”

CSRD en milieuproductdata: van verplichting naar kans

NIEUWE WETGEVING, NIEUWE EISEN

De druk op de bouw- en technieksector om milieudata te delen groeit snel. Oorzaak? Steeds strengere wet- en regelgeving. Denk aan de CSRD-rapportage, waarbij inzicht in de milieuprestaties van producten en processen verplicht wordt. Ook de Milieuprestatie Gebouwen (MPG) stelt steeds hogere eisen aan de milieudata van bouwproducten.

Voor veel bedrijven is het verzamelen en delen van deze data een uitdaging. Daarom werkt Ketenstandaard samen met marktpartijen aan oplossingen die het delen van milieuproductdata eenvoudiger maken.

EENVOUDIG MILIEUPRODUCTDATA UITWISSELEN

Ketenstandaard ontwikkelt samen met marktpartijen een gestandaardiseerd uitwisselingsformaat voor milieuproductdata in de bouw- en technieksector. Deze dataset is gebaseerd op de NEN-EN 15804:2012+A2:2019, die gelijk is aan de Europese norm EN 15804, aangevuld met wensen uit de markt. Voortvloeiend uit deze ontwikkeling zal er ook een RFC richting ETIM-International ingediend worden om de milieudatavelden in xChange gelijk te trekken met de norm.

Op basis van gesprekken met deelnemers werkt Ketenstandaard aan de afronding van de Milieuproductdataset. Deze sluit straks zo goed mogelijk aan op de praktijk en de wensen van de markt. We verwachten in het tweede kwartaal van 2025 een eerste versie beschikbaar te hebben. Zo wordt het voor alle deelnemers mogelijk om milieudata digitaal uit te wisselen en duurzaamheidsrapportages en -berekeningen op te stellen.

PRAKTIJKVOORBEELD

CO₂-DATA DELEN VOOR CSRD-RAPPORTAGE

Eind 2024 zijn we gestart met de voorbereiding van een webinar over het efficiënt delen van CO₂-data voor CSRD-rapportages, in samenwerking met digiGO. Dit onderwerp leeft breed in de sector: steeds meer partijen willen weten hoe ze duurzaamheidsdata kunnen uitwisselen — en vooral wat daarvoor nodig is.

Het webinar vindt plaats begin 2025 en is gericht op professionals uit de gebouwde omgeving. Tijdens deze sessie krijgen deelnemers inzicht in:

HOE DE INSTALLATIESECTOR DUURZAAMHEIDSDATA KAN UITWISSELEN;

Hoe CO₂-data (in de vorm van GWP-total, oftewel Global Warming Potential) via ETIM xChange en DICO gedeeld kan worden.-

De rol van deze data bij het opstellen van CSRD-rapportages.

Verschillende experts gaan in op actuele knelpunten en bieden concrete oplossingsrichtingen. Een belangrijke boodschap: samenwerking is onmisbaar om de verduurzaming van de bouw- en installatiesector verder te brengen. Daarbij is het cruciaal dat fabrikanten nú al nadenken over welke milieuproductdata ze willen delen met hun afnemers — en hoe ze dat technisch organiseren.

Samen met 2BA, NIBE en digiGO werkt Ketenstandaard aan een gestandaardiseerde oplossing waarmee niet alleen CO₂-data, maar ook andere milieugegevens van producten eenvoudig uitgewisseld kunnen worden. Een belangrijke stap richting een bredere aanpak die de hele keten ondersteunt bij duurzaamheidsberekeningen en rapportages.

Partner Rendez-Vous: Samenwerken aan digitale standaarden

In september 2024 organiseerde Ketenstandaard op kantoor in Ede een Partner Rendez-Vous voor implementatiepartners. De bijeenkomst stond in het teken van samenwerking, kennisdeling en de nieuwste ontwikkelingen rond het Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving (DSGO) en de DICO Standaard.

Directeur **Rien Wabeke** opende de dag met een toelichting op de sterke betrokkenheid van Ketenstandaard bij digiGO en DSGO. Die betrokkenheid blijkt uit actieve deelname in gremia én uit concrete bijdragen aan initiatieven zoals de digiDeals.

Daarna volgde een presentatie van **Marijn van Dijk**, Manager Beheer Digitaal Stelsel bij digiGO. Hij ging in op het ontstaan en de structuur van DSGO en gaf een vooruitblik op de toepassing ervan in de praktijk. Daarbij besprak hij welke partijen zich al geïnteresseerd hebben en lichtte hij het digiGO bestuursakkoord toe.

Bauke Rietveld, Solution Architect bij digiGO, nam de aanwezigen mee in de technische kern van DSGO. Hij ging in op het federatief ecosysteem, datadiensten, rollen, autorisatie, authenticatie en certificering. Deelnemers stelden veel gerichte vragen, wat leidde tot een inhoudelijk sterke discussie.

Luuk d'Hooghe, Manager Standaardisatie bij Ketenstandaard, sloot af met een toelichting op de relatie tussen DICO en DSGO. Waar DSGO de generieke infrastructuur biedt voor toegang tot datadiensten, gaat DICO over de concrete afspraken voor het vastleggen en uitwisselen van data.

De bijeenkomst bevestigde dat samenwerking essentieel is voor de verdere ontwikkeling van DSGO en het goed toepassen van de DICO Standaard in de praktijk.

Samenwerking met brancheorganisaties: Eén stem, meerdere achterbannen

Ketenstandaard werkt nauw samen met een breed palet aan brancheorganisaties, waaronder Aedes, BNA, Bouwend Nederland, Fedet, FME, Hibin, NLTingeneurs, NVTB, OnderhoudNL, Rijksvastgoedbedrijf, Techniek Nederland, Vertaz en VNG. Deze organisaties vertegenwoordigen gezamenlijk een groot deel van de keten. In 2024 mochten we bovendien VHS (Branchevereniging Hang- en Sluitwerk) en VVNH (Vereniging Van Nederlandse Houtondernemingen) verwelkomen als branchepartners.

VERTEGENWOORDIGING IN COMMISSIES EN SAR

Brancheorganisaties zijn niet alleen spreekbuis voor hun achterban, maar ook actief betrokken bij de inhoud. Ze zijn vertegenwoordigd in de beheercommissies van onze standaarden en in de Strategische Adviesraad (SAR). Zo zorgen ze voor directe terugkoppeling vanuit de praktijk en dragen ze bij aan draagvlak voor de keuzes die we maken.

ACTIEVE COMMUNICATIE EN ZICHTBAARHEID

In 2024 deelden we onze visie op het Digitaal Bouwwerkdossier via interviews met vertegenwoordigers van brancheorganisaties. Die interviews werden ook via hun eigen kanalen gepubliceerd. Daarnaast leverden we praktijkvoorbeelden, infographics, artikelen en brochures aan die breed zijn verspreid via vakbladen en nieuwsbrieven.

OP HET PODIUM TIJDENS HET CONGRES

Tijdens het Ketenstandaard Congres 2025 zijn de brancheorganisaties zichtbaar aanwezig. In de plenaire panels nemen onder anderen deel:

- **Jelmer Alberts** (Bouwend Nederland)
- **Niels Ruijter** (NVTB)
- **Remco van der Linden** (Techniek Nederland)
- **Henk den Boer** (OnderhoudNL)
- **Sander Middendorp** (Aedes)
- **Tom Borst** (NLTingeneurs / Arcadis)

Zo laten we zien dat standaardisatie niet losstaat van de praktijk — maar juist wordt gedragen door de partijen die er dagelijks mee werken.

Samenwerking met digiGO: Eén stelsel, gedeelde standaarden

De digitale transformatie in de bouw- en technieksector vraagt om afstemming, samenwerking en duidelijke spelregels. Daarom werkt Ketenstandaard nauw samen met digiGO, het landelijke platform dat de regie voert op het Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving (DSGO).

Samen met digiGO, CROW en Geonovum bundelen we onze krachten om te zorgen voor heldere rollen, inhoudelijke afstemming en interoperabiliteit van standaarden. Ketenstandaard beheert en ontwikkelt concrete standaarden zoals DICO, ETIM, STABU en NL-SfB, terwijl digiGO het overkoepelende stelsel en afsprakenkaders coördineert.

BEKIJK HIER DE
ONDERSTAANDE
INTERACTIEVE PDF

WAAR IN DE KETEN HEBBEN WELKE
BELEIDSMAATREGELEN STRAKS
VOORNAMELIJK INVLOED?

PROJECTEN WAARIN WE SAMEN OPTREKKEN

In oktober 2024 ondertekende Ketenstandaard, samen met 39 andere organisaties uit de hele bouwketen, het Bestuursakkoord Digitale Gebouwde Omgeving 2027. Daarin zijn 21 beleidsmaatregelen afgesproken om de sector digitaal te verbinden en slimmer te laten samenwerken.

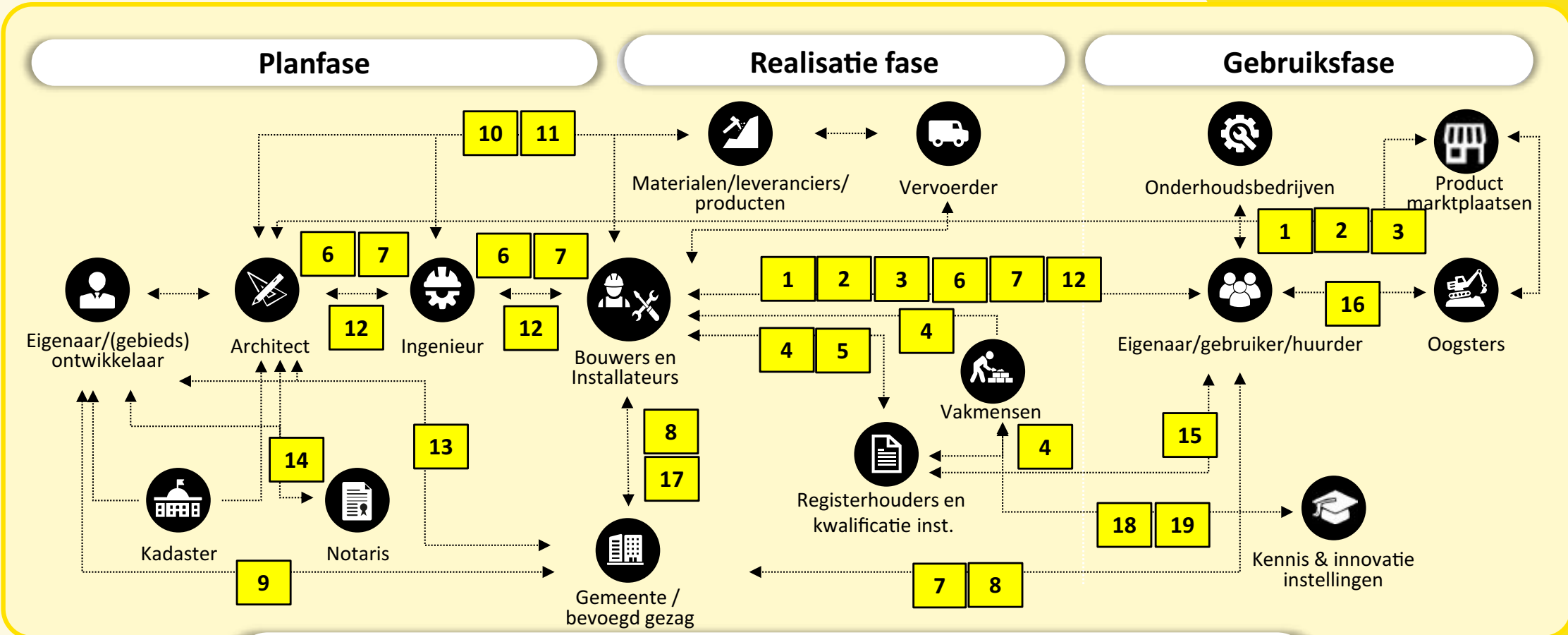
Ketenstandaard is actief betrokken bij acht van deze maatregelen:

- Digitale uitwisseling onderhoudsopdrachten Rijksvastgoedbedrijf conform DSGO;
- Digitaal uitwisselen onderhoudsopdrachten woningcorporaties;
- Data Gebouw-Installatieregister digitaal voeden en ontsluiten op basis van het DSGO;
- Uniforme uitwisseling WKB informatie via DSGO-DSO koppeling;
- Digitale uitwisseling milieuproductdata;
- Digitaal uitwisselen technische eigenschappen product met ETIM;

- Informatie Levering Specificatie (ILS) toepassen en als datadienst uitwisselen;
- Landelijke Voorziening Gebouwgegevens (LVG) ontsluiten via DSGO.

UNIFORME TOEGANG EN LINKED DATA

In 2024 droeg Ketenstandaard als eerste partij meerdere afspraken aan voor opname in het DSGO. Ook werkten we samen met digiGO aan de ontwikkeling van een uniforme infrastructuur voor het publiceren van bouwstandaarden via Linked Data. Die aanpak moet ertoe leiden dat begrippen, formats en afspraken uit verschillende standaarden (zoals STABU, DICO, BIM-ILS of NL-SfB) beter op elkaar aansluiten, beter te vinden zijn én breed inzetbaar worden.

20 21 Standaarden & DSGO als fundament voor data uitwisseling in de gebouwde omgeving

Andere stelsels en sectoren

Ketenstandaard in het Bestuursakkoord 2027: Van afspraken naar uitvoering

Op 16 oktober 2024 tekenden 39 organisaties uit de bouw-en technieksector, waaronder Ketenstandaard, het Bestuursakkoord Digitale Gebouwde Omgeving 2027. Daarmee spraken we af: het moet digitaler, slimmer en vooral: samen. De afspraken zijn gemaakt — nu begint het echte werk.

ONZE ROL: SCHAKEL TUSSEN VISIE EN PRAKTIJK

Bij Ketenstandaard werken we dagelijks aan de vertaalslag van beleid naar toepassing. We verbinden mensen, systemen en standaarden. Dat doen we door:

Behoeften uit de praktijk te vertalen naar concrete standaarden;

Onze bestaande standaarden (zoals DICO, ETIM, STABU en NL-SfB) te koppelen aan nieuwe processen en rollen;

En vooral: door partijen bij elkaar te brengen — van opdrachtgever tot softwareleverancier.

We schuiven aan bij beleidsontwikkeling, maar zijn net zo aanwezig in de uitvoeringsfase. Daár zit onze toegevoegde waarde.

PRAKTISCH TOEPASSEN = VERSCHIL MAKEN

De afspraken uit het bestuursakkoord krijgen pas waarde als ze ook echt werken in de praktijk. Daarom ondersteunen we projecten waarin standaarden direct worden ingezet — van onderhoudsopdrachten tot vergunningtrajecten, van gebouwdata tot milieuinformatie.

We zorgen dat standaarden niet in beleidsstukken blijven hangen, maar helpen om ze toepasbaar te maken op de bouwplaats, in de cloud of bij de installateur aan tafel.

MEER DAN TECHNIEK

Het bestuursakkoord is meer dan een technische exercitie. Het gaat om vertrouwen, samenwerking en durven loslaten van eilandjes. Juist daar kunnen wij het verschil maken: als gids in digitalisering, met oog voor inhoud én mensen.

Interne organisatie: Versterking met focus op duurzaamheid

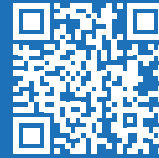
In 2024 verwelkomden we een aantal nieuwe collega's met specialistische kennis op het gebied van duurzame en circulaire data. Die versterking was nodig: Europese regelgeving zoals de CSRD en de CPR heeft grote impact op de bouw- en technieksector. Bedrijven moeten meer en gedetailleerdere informatie uitwisselen, en dat lukt alleen met verdere digitalisering en standaardisatie.

Zo begon Sanne van den Boom bij ons als adviseur standaarden. Met een master in circulaire economie zet zij haar kennis nu in voor de sector. Eduard Beekhuizen kwam aan boord als relatiemanager, met als specialisatie duurzaamheid en circulaire toepassingen. En Mark Diepstraten focust zich als adviseur standaarden op duurzame aspecten binnen de ETIM Standaard.

Onze adviseurs werkten ook dit jaar nauw samen met marktpartijen aan het beheer en de ontwikkeling van de standaarden. Tegelijkertijd groeide het relatiebeheerteam verder, met aandacht voor zowel nieuwe als bestaande deelnemers.

Het marketing- en communicatieteam kreeg versterking met de komst van Froukje Tameling als communicatiemedewerker. Samen met het hele team zorgen we ervoor dat onze visie, standaarden en activiteiten steeds beter zichtbaar en ondersteund worden.

Zo bouwen we ook intern verder aan een organisatie die klaar is voor de toekomst — met inhoudelijke expertise, stevige relaties én een helder verhaal naar buiten.

HET TEAM

vlnr Mark Diepstraten
Sanne van den Boom,
Froukje Tameling,
en Eduard Beekhuizen

Vorbereidingen Ketenstandaard Congres 2025: Op naar een inspirerende dag

Begin 2024 stelden we onszelf ambitieuze doelen voor het Ketenstandaard Congres 2025: minimaal 500 bezoekers, 40 inhoudelijke masterclasses en workshops, 2 plenaire sessies en 35 standhouders op de informatiemarkt.

Met de komst van communicatiemedewerker Froukje Tameling kon het marketing- en communicatieteam onder leiding van Anneke van Haegenbergh volop aan de slag met de voorbereiding. Er volgde intensief overleg met de locatiemanagers van Hart van Holland in Nijkerk — de fysieke locatie van het congres — en met de websitebouwer voor de digitale inrichting.

De filmploeg van Klarwakker werd ingeschakeld om het congres goed in beeld te brengen. Ook ondersteunde een PR-specialist bij de inhoud en aanpak van de plenaire sessies. In september vond een kick-off meeting plaats voor alle implementatiepartners. Die bleek meteen succesvol: een groot aantal partners meldde zich direct aan voor een stand. Eind 2024 waren alle plekken op de informatiemarkt vergeven.

De congrescampagne kreeg vanaf december vaart, met onder andere een persoonlijke kerstboodschap van dagvoorzitter Renze Klamer. Via LinkedIn, nieuwsbrieven, brancheorganisaties en vakbladen werd het evenement breed onder de aandacht gebracht.

Met inhoud, opzet en opkomst stevig in de steigers kijken we uit naar 18 maart 2025 — de dag waarop we de kracht van standaardisatie samen zichtbaar maken.

KETENSTANDAARD
BOUW EN TECHNIEK

SAMEN STERKER MET STANDAARDEN

SAVE THE DATE KETENSTANDAARD CONGRES

HART VAN HOLLAND NIJKERK

18 MAART
2027

WWW.KETENSTANDAARDCONGRES.NL